

Daşkənddə Azərbaycan və Özbəkistan prezidentlərinin hər iki ölkənin işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşü keçirilib

Avqustun 23-də Daşkənddə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin hər iki ölkənin işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşü keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə əvvəlcə Özbəkistan Prezidenti çıxış etdi.

Prezident Şavkat Mirziyoyevin çıxışı

- Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli görüş iştirakçıları. Mən bir daha sizinlə görüşməkdən və Özbəkistana bugünkü tarixi səfərinizdən çox şadam. Bir daha Özbəkistana xoş gəlmisiniz.

Ölkələrimizin - Azərbaycanın və Özbəkistanın aparıcı şirkətlərinin, strateji sənayelərin nümayəndələrinin, biznes elitasının rəhbərlərinin ilk dəfə baş tutan görüşündən məmnunam.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, səfər proqramı çərçivəsində özünüzlə işgüzar dairələrdən ibarət geniş nümayəndə heyətini gətirdiyinizə görə Sizə səmimi təşəkkürümü bildirirəm. Çünki bilirəm ki, onlar tez-tez görüşürlər, lakin prezidentlərin himayəsi ilə biz ilk belə görüşü keçiririk. Əminəm ki, çox yaxşı nəticəsi olacaq. Çünki bir daha demək istəyirəm ki, mən onların çoxunu tanıyıram, onlar haqqında çox eşitmişəm, lakin

onlar Özbəkistana belə missiya ilə ilk dəfədir səfər edirlər.

Onları özünüzlə gətirdiyiniz üçün bir daha minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Çünki bizim sahibkarlar bir-birini çoxdan tanıyırlar, amma prezidentlərin himayəsi ilə belə bir görüşümüz olmayıb. İstəyirəm ki, dəstək verdiyiniz təqdirdə, - biz səfərlərə gedəndə, Siz məni dəvət etdiniz və mən də məmnuniyyətlə qəbul etdim, gələcək illərlə mütləq səfər edəcəyəm, -

biznes nümayəndələri ilə belə görüşlər ənənəvi xarakter alsın. Onların artıq təcrübəsi, əməkdaşlıq etmək istəyi var və biz bütün şəraiti yaradacağıq ki, onların Özbəkistanda işləməsi qarşılıqlı faydalı və rahat olsun. Onlar buna əmin olmalıdırlar. Ona görə də bu gün mən onları məmnuniyyətlə dinləmək istərdim. Çünki gördüyünüz kimi, hörmətli İlham Heydər oğlu və mən dünya və regional bazarlarda qeyri-sabitlik şəraitində

Özbəkistan və Azərbaycan arasında iqtisadi-ticari əməkdaşlığın genişləndirilməsinə xüsusi diqqət yetiririk, habelə bu prosesdə biznes təşəbbüslərinə və layihələrinə dəstəyin hansı rola malik olduğunu yaxşı bilirik.

Bu masa arxasında həm Azərbaycanda, həm də Özbəkistanda ayaqüstə möhkəm duran aparıcı şirkətlərin rəhbərləri və nümayəndələri əyləşiblər. Bunu bir daha sizinlə paylaşmaq istəyirəm

ki, son üç-dörd il ərzində mən bu biznes elitasını yetişdirirəm və qoruyuram. Çünki bizim müəyyən tarixçəmiz olub. Bəzi insanlar yaxşı bilirlər ki, əvvəllər nə olub, indi vəziyyət necədir. Yəni mənim üçün onların hər biri həqiqətən yetirmədir. Mən onların hər birini tanıyıram, biznes elitasının burada əyləşən nümayəndələrinin hər biri ilə görüşürəm, onlara hər cür şərait yaradırəm. Bu gün isə onların Azərbaycan şirkətləri ilə əməkdaşlıq etməyini istəyirəm. Görürsünüz ki, nə qədər nailiyyətlər əldə etmişik. Dünən keçirilən biznes-forumda artıq 2 milyard dollar dəyərində layihələr portfelini formalaşdırılıb. Bunu uzun bir səyahətin başlanğıcı hesab edirəm, iri şirkətlərimiz isə bundan daha artığına qadirdir. Bugünkü görüşümüzün tarixi olmasını çox istəyirəm. Biz indicə mətbuatla görüşdük və dedim ki, hörmətli İlham Heydər oğlu

ilə müttəfiqlik müqaviləsi imzalamışıq. Bilirsiniz ki, biz bu qədər qısa müddətdə heç bir ölkə ilə belə bir müqavilə imzalamamışıq. Niyə məhz mən və hörmətli İlham Heydər oğlu qısa müddətdə buna nail olduq? Çünki ölkələri, xalqları bir araya gətirmək üçün siyasi iradə var. Bizim birbaşa uçuşlarımız yox idi. Bu gün hər iki istiqamətdə həftədə 4 uçuş həyata keçirilir.

Artd 6-cı səh.

azerbaijan-news.az

◆ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
Özbəkistana dövlət səfəri

BİZ MÜTTƏFİQİK

Daşkənddə Azərbaycan və Özbəkistan prezidentlərinin hər iki ölkənin işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşü keçirilib

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Əvvəli 5-ci səh.

Amma biz başqa səhərlərə, yəni Səmərqəndə, Fərqanəyə, Urgençə yeni uçurlar açmaq istəyirik və bunun üzərində ciddi işləyəcəyik.

Siz iqtisadiyyatın hərəkətverici qüvvəsiniz, cəsarətlə yeniliklər edir, biznes yaradır və yeni iş yerləri açırırsınız. Siz yaxın keçmiş yaxşı xatırlayırsınız. Qeyd etdiyim kimi, siz iqtisadi islahatların əsas hərəkətverici qüvvəsiniz. Sizin Azərbaycanda, mənim isə Özbəkistanda indiki biznes nümayəndələrim çox böyük işlər görürlər. İlham Heydər oğlu, hər il avqustun 20-sində Sahibkarlar Günü qeyd olunur və Özbəkistan Prezidenti qaldırılan bütün məsələlərlə bağlı biznes ictimaiyyəti ilə görüşür. Bu tədbirlər bir ay ərzində davam edir və Prezident, Baş nazir, nazirlər və bütün əyalət rəhbərləri, bələdiyyə sədrləri də biznes-elitə ilə görüşürlər. Beləliklə, onlar artıq daha həvəslidirlər. Hər görüşdə onlarla danışıqlar aparılır. Çətin dövrdə bizneslərinin davam etdirmələri, kapitallarını artırmaları, onların burada özlərini rahat hiss etmələri üçün hər cür şərait yaradılır. Ona görə də onlar son qərarlardan həvəslənirlər. Düşünürəm ki, bayramqədərki sonuncu iclasda onlara söz verdikim bu sərəncamları imzalayacağıq. Biz bu görüşü Qaraqalpaqstanında keçirdik, çünki Qaraqalpaqstanında bizneslə məşğul olmaq üçün çox qeyri-adi şərait yaratmışıq. Hər kəs bütün vergilərdən azaddır. Torpaq bütün imtiyazlarla verilir və s. Orada şərait çox müsbətdir. Odur ki, nümayəndələrimiz hazırkı ki, siz biznes nümayəndələri imkanınız varsa, daha iki-üç gün də bizdə qalib, həmkarlarımızla görüşsünüz. Onlar öz niyyətlərini, baxışlarını paylaşmağa hazırdırlar ki, şirkətlərimiz Azərbaycanda, sizinkilər isə Özbəkistanda təmsil olunsunlar. Biz İlham Heydər oğlu ilə razılaşdıq, mən təklif etdim ki, həm Bakıda, həm də Daşkənddə bizimki kimi bir məkan tikməyə başlayaq. Yəqin bilirsiniz ki, biz Səmərqənddə "əbədi səhər"ə bənzər "əbədi səhər" tikmişik. Hətta soruşdum ki, neçə hektar tələb olunur: bizə minimum 5 hektar lazımdır, 10 hektar varsa, ondan da yaxşı olar. Yaxud hər cür şərait yaradın. Bakıda öz-bök torpağı, Daşkənddə isə Azərbaycan torpağı olacaq. Ona görə düşünürəm ki, bu gün iş adamlarımız da öz təkliflərini verəcəklər. Artıq bunu etmək istəyən iş adamları var. Yəni sizə lazım olan bütün şəraiti yaradacağıq.

Buna görə də Sizi Özbəkistanda görməyə bir daha şadam. Bir daha demək istəyirəm ki, mənim bütün komandam - Prezidentdən, Baş nazirdən tutmuş hər kəs istənilən vaxt sizinlə görüşəcək, Özbəkistanda qarşılıqlı faydalı şərait yaradacaq ki, özünüzi rahat hiss edəsiniz. Sizdən yalnız layihələr təklifi gəlməlidir. Bunu İlham Heydər oğlu da, mən də dəstəkləyəcəyik. Biz burada görüşürük və bu gün Özbəkistanda biznes mühitinin sizin üçün yaxşılaşdırılması ilə bağlı hər hansı təklifiniz olarsa, sizi dinləməkdən məmnun olaram.

Bir daha sizi görməyə şadam. Mən məmnuniyyətlə sözü İlham Heydər oğluna vermək istəyirəm.

* * *

Sonra Azərbaycan Prezidenti çıxış etdi.

- Hörmətli Şavkat Miromonoviç. Hörmətli görüş iştirakçıları.

Əvvəlcə bu görüşün keçirilməsi təşəbbüsünə görə Özbəkistan Prezidentinə təşəkkür etmək istəyirəm. Qeyd etdim ki, mənim praktikamda belə görüşlər heç vaxt olmayıb. Rəsmi səfərlər çərçivəsində biznes forumlarında iştirak etdiyim, yaxud xarici dövlət başçılarının səfərləri zamanı Bakıda biznes forumlarının keçirildiyi hallar olub, amma bir qayda olaraq onlar dövlət başçılarının hansısa qısa nitqlərlə mübarizət emələri ilə məhdudlaşıb, sonra çıxıb gediblər, biznes-forum isə öz axarı ilə davam edib. Prinsipcə, bu günlərdə Daşkənddə keçirilən biznes-forum layihələrlə çox zəngin olub. Amma nisbətən məhdud tərkibdə iki ölkənin işgüzar dairələrinin əsas nümayəndələrinin belə bir görüşü mənim praktikamda ilk dəfədir keçirilib. Ona görə də bundan başlamaq və Şavkat Miromonoviçə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Həmçinin bu gün imzalanan sənədlərin, ilk növbədə müttəfiqlik münasibətlərinə dair müqavilənin əhəmiyyətini bir daha qeyd etmək istəyirəm. Bu, Azərbaycanda həmin qəbildən olan üçüncü sənəddir. İndiyə qədər - bizə yaxın olan iki ölkə ilə 2021-ci və 2022-ci illərdə müttəfiqlik münasibətlərinə və ya müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyətinə dair bəyannamələr imzalanmışdır. İndiki halda söhbət müqavilədən gedir, yəni dünyada bu sənəddən daha yüksəyi yoxdur. Həm də bu, çox qısa müddət ərzində bizim birgə fəaliyyətimizin nəticəsidir. Biz Şavkat Miromonoviç ilə məsələləri dafələrlə müzakirə etmişik və əldə etdiklərimizə sevinmişik, amma həmişə daha çox iş görə biləcəyimizlə bağlı həyəcən keçirmişik. Mən ikinci deyil, bir çox illər əvvəl - 15 və ya 20 il öncə Özbəkistan və Azərbaycan nazirləri arasında Miromonoviçlə tanış olmuşam. Onunla birlikdə Səmərqəndə getdik və beləliklə, həmin vaxt bizim dostluğumuz başladı. Amma özbək dostlarımız özəmənkə vətəniyəyi yaxşı bilir, həm siyasi dialoqu, həm də iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək üçün imkanlar yox idi, onlar, demək olar ki, mövcud deyildilər, sadəcə, onlar olmayıb. Bu gün bizim buradakı görüşümüz 20 istiqamət üzrə yeni təşəbbüsləri, töbi ki, diqqətlə öyrənməyib. Bununla yanaşı deməliyəm ki, prezidentlər səviyyəsində təkcə bizim sahəsində deyil, iqtisadi-ticarət sahədə qəbul edilən hər hansı bir qərarın yerinə yetirilmədiyə hal olmayıb.

Daha bir mühüm mövzuya toxunmaq istəyirəm. Bilirəm ki, biznes strukturları siyasi konyunkturaya çox həssas reaksiya verir, onlar belə də etməlidir. İndi Özbəkistanla Azərbaycan arasında mövcud olan ən yaxşı siyasi konyunkturaya, sadəcə, heç bir yerdə mövcud deyil. Ona görə də bu, iş adamlarımızı birlikdə işləməyə və o cümlədən birgə investisiya qoymağa sövq edən ən vacib amillərdən biridir. Özbəkistan böyük potensiala malik ölkədir və indi bir növ çiyinləri, qanadlarını yenidən açıb və artıq uçur, amma hələ bir az vaxt, bir neçə il lazımdır ki, bu, sözü bütün mənalarında əsl uçuş olsun. Ölkə çox az dövlətlərdən biridir ki, siyasi sabitlik həm Prezidentin siyasətinə, həm də xalqın Prezidentə münasibətinə əsaslanır. Bu isə biznes üçün çox vacibdir. İrəliləyişlər çox mühümdür, iş adamlarının, investorların onların investisiyalarının qorunacağına və məmnunluqla, sevincə işləyəcəklərinə, həmçinin gəlir əldə edəcəklərinə bilmələri çox vacibdir. Həmçinin Özbəkistanda yaxşı investisiya mühti var. Əks halda, qısa müddət ərzində bu qədər

sərmayə olmaydı, onların bir çoxu xarici və yerlidir, yəni yerli investorlar, sadəcə, başqa ölkələrə yığırıdılar, xaricilər isə gəlməzlidir. Ona görə də bütün bu amillər çox mühümdür. Prinsipcə, mən indiki halda Azərbaycan iş adamlarına müraciət edərək deyirəm, amma həmin sözləri Azərbaycan haqqında da söyləyər bilərəm. Bütün bu amillər Azərbaycanda da mövcuddur, ona görə də özbək investorları üçün Azərbaycanda işləmək, sərmayə qoymaq da oləvrişli və faydalı olacaq. Əgər investisiyaların statistikasına nəzər salsaq, bütün bunlar, necə deyərlik, bizim sözlərimizi daha çox təsdiq edir.

Bizim artıq investisiya proqramlarını müəyyən etdiyimiz sahələr - sənaye (ağır, avtomobil, yüngül), kənd təsərrüfatı (pambıqçılıq, ipəkçilik, bağçılıq), turizm biznesi, mehmanxana biznesidir. Bunlar işlərin artıq davam etdiyi yeganə istiqamətlər deyil. Daha bir əhəmiyyətli məqamı qeyd etmək istəyirəm. Bu, investisiyaların iki tərəfdən gəlməsidir. Deyək ki, bu, həmçinin Azərbaycanın praktikasında ələ də tez-tez rast gəlirik. Bir qayda olaraq, xarici investorlar Azərbaycanın neft-qaz sahəsinə maraqa göstərirlər, digər sahələrdə xarici şirkətlərə gəlincə, onlar Azərbaycanda əsasən iş müqavilələri almaq istəyirlər. Başqa sözlə desək, podratçı qismində çıxış etməkdir. Bu da yaxşıdır. Bizə yaxşı, ixtisaslı və vicdanlı podratçılar lazımdır. Amma bu, bizim təcrübəmizdə heç də istədiyimiz deyil, investisiyalar ələ bil ki, paralel kursla daxil olub və bizim daha çox inkişaf etmiş sahələrimizi əhatə edir. Ona görə də bu sahədə münasibətlərimizin unikallığı, düşünürəm ki, həmçinin ictimaiyyətin, o cümlədən iş adamlarının böyük diqqətinə layiqdir. Son məqamda mən konkret layihələrin sadalanması ilə vaxtı çox almaq istəmirəm. Bu barədə çox danışmışıq. Bizim razılığa gəldiyimiz son məqam biznes layihələrinin informasiya dəstəyidir. Məsələn, Azərbaycanda Özbəkistanda baş verənlərlə bağlı və hansı böyük layihələrin reallaşdığı, biznes üçün nə imkanların olması barədə daha çox informasiya olsun. Çünki bu gün biz bir növ aparıcı biznes strukturları ilə danışıraq, amma əminəm ki, öz müəssisələrini açmaq istəyən çoxlu sayda kiçik biznes, orta biznes nümayəndələri də olacaq. Ola bilər ki, onların sayı Xankəndidə tikəş fabrikindən olduğu kimi min nəfərə çatmasın, cəmi 5 nəfər olsun. Əminəm ki, bu da, bugünkü səfərdə, bizim danışıqlarımız və imzalandıqlarımız da onlar üçün belə siqnal olacaq. Ona görə də nəyin baş verməsi, hansı imkanların olması, hansı iqtisadi sahələrin hökumət üçün prioritet təşkil etməsi haqqında informasiyalar nə qədər çox olarsa, iş adamları da bu istiqamətdə addımlayacaqlar. Birincisi, cəmiyyətimiz bir-biri haqqında daha çox informasiya alaçaq, bu isə mütləq lazımdır, müttəfiqlik kimi buna nail olmalıyıq, həmçinin bu, biznes strukturları üçün də yaxşı oriyentir olacaq. Onlar biləcəklər ki, orada, məsələn, gəlir norması 20 faizdir, burada 15 faiz, başqa yerdə 25 faiz, yaxşı gəlir əldə etmək üçün bu sahə var. Ölkələrimizin potensialının çox böyük olduğunu və həmçinin investisiyaların qoyulması sahələrinin tamamilə geniş olduğunu nəzərə alaraq, əminəm, gəlir norması ələ olacaq ki, onu başqa yerlərdə əldə etmək çətin ki, mümkün olsun.

Nəhayət, ən sonuncusu. Bakiya qayıdandan sonra, həmçinin şəhər meriyasına yaxşı bir yerdə 5-10 hektar ərazi ayırmağı tapşıracağam və Şavkat Miromonoviçin Bakıda Özbəkistan guşəsinin, Daşkənddə isə Azərbaycan guşəsinin yaradılması təklifini tam dəstəkləyirəm. Onlar həm bizim mədəniyyətimizi, həm adət-ənənələrimizi,

həm də memarlığımızı təccəssüm etdirəcək. Beləliklə, biz də bu məsələnin üzərində fəal işləyəcəyik. Yaxın vaxtlarda belə bir yer seçəcəyik.

Diqqətinizə görə sağ olun.

* * *

Görüşdə çıxış edən şirkət rəhbərləri və iş adamları iki ölkə arasında neft-qaz, neft-kimyə sənayesində, inşaat, materialların istehsalı, maşınqayırma, nəqliyyat, qayırma, sərmayə qoyuluşu və digər sahələrdə birgə layihələrdən danışdılar.

Dövlət başçıları çıxışları barədə rəylərini bildirdilər.

* * *

Prezident Şavkat MİRZİYOYEV: İlham Heydər oğlu, hesab edirəm ki, bu, biznes dairələrimizin böyük birgə işinin başlanğıcıdır. Bir daha qeyd edirəm, İlham Heydər oğlunun dediyi kimi, siz əmin olmalısınız ki, biz hər cür rahat şərait yaradacağıq. Yetirdirdiyim şirkətlər artıq dedilər, - bu gün hər kəs çıxış etmək istədi, amma təvəssüf ki, vaxtımız məhduddur, - hamısı sizinlə əməkdaşlıq etmək istəyir. Bir daha deyirəm, biz yalnız qarşılıqlı faydalı əsasda bütün şəraiti yaradacağıq ki, bir ildən sonra sizin şirkətlərin nümayəndələri Özbəkistanda, bizim şirkətlər isə Azərbaycanda təmsil olunsun. Artıq başa çatdırdığımız iri layihələrin sayı bir deyil, iki deyil. Biz başlayanda heç kim bizə inanmırdı. Göründüyü kimi, əməkdaşlıq etmək olar. İkincisi, mən həmişə İlham Heydər oğluna bir məsələni deyərdim: əgər biz idrallı əvəzlədiyimizə baxsaq, görürük ki, başqa ölkələri təmin edirik. Biz əməkdaşlıq etsək, 2-3 ilə çox şeyə nail olacağıq və nəticələr də olacaq. "Global Textile" şirkətinin rəhbəri Müzəffər Rzaqov bu gün 2 min iş yerinin olduğunu bildirdi. Bu da real nəticədir - 2 min iş yeri. Mən ona tapşırırdım ki, Özbəkistanda ən nümunəvi klaster olmalıdır, çünki İlham Heydər oğlu, mən Sizə səmimi deyirdim: 3-4 ildir, rəqəmlərlə danışıraq, biz pambığın təxminən 15 faizini emal etmişik. Amma ümumi baxanda, 2016-cı ildən etibarən hazır lif satışı 700 milyon təşkil edib. Bu gün biz bu sənayeni tamamilə dəyişmişik. Biz ixrac edirik, yalnız ixracca yönəlmişik. 2,5 milyona yaxın vergi daxilolmaları ilə yanaşı, bütün respublika üzrə qadınları bu sahəyə cəlb etmişik. Bu səhnədə 4-4,5 milyardlıq ixracımız var. Yəni bunlar bizim üçün real nəticələrdir. Ən əsası isə, biz bunu sahibkarlara həvalə etdik. Klasterlər özəl mülkiyyətçilərdir, özləri ökir, emal edir və bazarda satırlar. Mən hər il onlara kömək edirəm. Toxuculuq üçün yaxşı bazar şəraiti olanda onlar özləri bacarıqlarını nümayiş etdirəcəklər. Amma onlar son üç-dörd ildir ki, fəaliyyət göstərirlər. Dövryyə kapitalı olsun deyə, biz onları bir az dəstəkləyirik. Hər il onlara görüşür, onlara dəstək oluram. İlham Heydər oğlu, odur ki, biz bu sahələrdə də yaxşı əməkdaşlıq edə bilərik.

Prezident İlham ƏLİYEV: Şavkat Miromonoviç tamamilə raziyəm. Esidəndə ki, artıq iş başlayıb və planlar yeterinə gənişmiyəşdirir, çox sevindim. Qırx min ton pambıq, əgər biz indi 300 min ton istehsal ediriksə, bu, mənim üçün çox böyük uğurdur. 11 min hektara qədər artırılması perspektivindən, - həm də orada torpaqların hamısı ökine yararlıdır, - sizin texnologiyalarla biz düşünürəm ki, hektardan 4-5 ton pambıq

yığılaçaq, bu da tamamilə realdır. Yəni biz 50 min ton həcmində çata bilərik, bu isə ciddi əlavə artım olacaq. Siz düzgün qeyd etdiniz ki, tekstil klasteri, ilk növbədə qadınlar üçün iş yerləri deməkdir, yəni bu, məşğulluqdur. Yəni bu, çox faydalı layihədir. Həmçinin başqa yoldaşların məruzə etdikləri də birgə işimin nəticəsidir.

Bizim nəqliyyatçılar da buradadırlar. Həmçinin nümayəndə heyətimizə, - mənimlə birlikdə gələn nümayəndə heyətinə nəzərdə tuturam, - tövsiyə etdiyim ki, Xəzər vasitəsilə daşımalar məsələsində bəzələrin sifarişini təklif etsinlər. Bəlkə Siz nəqliyyat naziri ilə görüşsünüz və ələ bu mövzunu müzakirə edəsiniz. Çünki biz hazırda gəmiqayırma zavodumuzun gücünü artırırıq - hazırda burada 6 gəmi inşa edilir. Yəni o, bizim sifarişlərimizi qəbul etmək üçün tam yüklənib. Yəqin ki, lazım olarsa, bununla kifayətlənməyəcəyik, çünki Çin-Qırğızistan-Özbəkistan dəmir yolu təzliklə hazırlanacaq. Deməli, əlavə yüklər gələcək. Bütün hallarda həm siz, həm də biz bu planda birgə işləməli olacağıq. Həmçinin keçən görüşlərin birində mən Şavkat Miromonoviçə məlumat verdim ki, biz indi Qara dəniz regionuna fəal şəkildə çıxırıq. Dörd ədəd "Afromaks" tankeri almışdıq, həm də nəzərə alınmayıq ki, bizim Qara dənizdə əvvəllər də gəmilməmiş olub. Əgər perspektivdə Sizi maraqlandırarsa, biz Qara dənizdə yüklərin daşınması üzrə birgə işləyib bilirik, çünki orada sifarişlərin həcmi yərinə böyükdür. Qara dəniz hövzəsinin çətinlikləri isə, necə deyərlik, molumuz, buna görə də burada birgə işləməyəcəyik müəyyən sahələr var.

Qaraqəda işlərlə bağlı. Tikintiyyə töhfənizə görə sağ olun. Həmçinin iqtisadiyyat nazirinə tapşırıram ki, sizin köməyinizlə daha hansı layihələrin reallaşdırılması biləcəyiniz məlumat verdim ki, bu da bizim üçün böyük fürsətdir. "Böyük qaydış" proqramı kifayət qədər genişmiyəşdirilib. Bu ilin sonunadək bizim 2021-ci ildən bəri yarıtmışa başladığımız sərmayələrin ümumi həcmi yəqin ki, 10 milyard dollardan az olmayacaq. Praktik olaraq, ələ bu yaxınlarda mənşillərin tikintisinə başlamışıq, yəni hər şey əsasən infrastrukturaya yönəldilib. Mənşillərin tikintisi isə kütləvi şəkildə başlayıb. Biz artıq qayıtmaq istəyə 100 min nəfərdən 8 mindən bir qədər çoxunu yerləşdirmişik. Yəni, zənnimcə, mənşil tikintisi bütün infrastruktur başa çatdıqdan - 2026-cı ildən sonra olacaq, bu, əsas istiqamətə çevriləcəkdir. Ona görə də bütün layihələr üzrə bizdə qararlı, təşkilat komitəsi var. İqtisadiyyat Nazirliyi investisiya layihələri ilə məşğul olub. Bu səbəbdən əlavə saxlayın, düşünürəm ki, bizim növbəti görüşümüzə də hansı layihələrin həyata keçirildiyini deyə biləcəksiniz.

Prezident Şavkat MİRZİYOYEV: İlham Heydər oğlu, bir təklifim olacaq, hesab edirəm ki, bizim proqramımız zəngindir. Amma mən çox istəyirəm ki, hamını dinləyək. Lakin protokola əməl etməliyik. Amma mənim belə bir təklifim var, İlham Heydər oğlu, mən yəni də təklif edərəm, dediyim kimi, xahiş edirəm, bir gün də qalın ki, həmkarlarınızla danışıqsınız, sonra hər biriniz hansısa oraq layihə ilə çıxış edəsiniz. Üstəlik, biz İlham Heydər oğlu ilə fondun məbləğinin artırılmasına dair razılığa gəldik. Yəni işinizə başlamaq üçün dəstək verəcəyik. Daha müfəssəl danışın. Siz iş adamları, bir-birinizi dərhəl başa düşürsünüz. Tərəmüçəyə ehtiyacınız yoxdur. Siz bir-birinizi çox tez başa düşürsünüz və biz prezidentlər - İlham Heydər oğlu və mən sizi dəstəkləyəcəyik. Daha sonra Yol xəritəsinə yeni layihələr daxil edəcəksiniz. Bir daha demək istəyirəm, əmin olmalısınız ki, bu, həm sizin, həm də bizim üçün daha rahat işləməyiniz baxımından qarşılıqlı faydalı olacaq. Qeyd etdiyim kimi, üçüncü ölkələr, məsələn, Əfqanıstan da var. Bizim Mərkəzi Asiyada 80 milyonluq bazarı var, sərbəst şəkildə nəzərə ala bilərsiniz. Bunu diqqətdə saxlayın. Buna görə bir daha hamınızı Özbəkistanda görməyə şadam. Hesab edirəm ki, bu, Azərbaycanın və Özbəkistanın işgüzar dairələri arasında çox yaxşı qarşılıqlı əlaqələrin başlanğıcıdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Tamamilə razıyam. Şavkat Miromonoviç, bu təşəbbüslərə görə bir daha sağ olun. Həm bu tomas, həm də işgüzar dairələr üçün bizim tövsiyələrimiz düşündürmə ki, mühüm əhəmiyyətə malik olacaq. Sizinlə nazirlərimizin görüşü işləməyə nəzarət etdiyim kimi, beləcə onlara da nəzarət edəcəyik. Odur ki, qoy onlar buna hazırlansınlar.

Prezident Şavkat MİRZİYOYEV: Bəli. Odur ki, siz də nəzarətə hazır olun.

Sonra yeni Özbəkistan-Azərbaycan birgə layihələrinə start verilməsi mərasimi oldu. Bildirildi ki, ümumi dəyəri 520 milyon dollar olan 7 layihə həyata keçirilməyə hazırdır. Bunlar aşağıdakılardır:

- Daşkənd şəhərində beşulduzlu mehmanxananın və "The Ritz-Carlton" brendi altında premium-sınıf rezidensiyasının tikintisi. Layihənin dəyəri 200 milyon dollardır.
- Qaşqadəriya vilayətinin Qamaşi rayonunda gips və gips-karton məmulatları istehsalı zavodunun tikintisi, istehsal gücü sutkada 350 ton. Layihənin dəyəri 20 milyon dollardır.
- Daşkənddə "Agalarov Development" tərəfindən yaşayış komplekslərinin tikintisi. Layihələrin dəyəri 104 milyon dollardır. Pambıq becərilməsinin başlanğıcından hazırlanmış buraxılmasına qədər tam istehsal prosesini təmin edir. Bu layihə Özbəkistanın "Global Textile" şirkətinin iştirakı ilə həyata keçirilib.
- Azərbaycan Respublikasının Xankəndi şəhərində toxuculuq fabrikinin tikintisi. Layihənin dəyəri 6 milyon dollardır və Özbəkistanın "BUSINESS TEX" MMC şirkətinin iştirakı ilə həyata keçirilib.
- Azərbaycan Respublikasının İmişli rayonunda tekstil klasterinin yaradılması. Layihənin dəyəri 54 milyon dollardır və pambığın yığılmasından hazırlanmış buraxılmasına qədər tam istehsal prosesini təmin edir. Layihə Özbəkistanın "TST GROUP" şirkətinin iştirakı ilə həyata keçirilib.
- Azərbaycan Respublikasının Füzuli rayonunda Özbəkistan-Azərbaycan dostluq bağının yaradılması. Layihənin dəyəri 3 milyon dollardır.

* * *

Sonra prezident İlham Əliyev və Şavkat Mirziyoyev Azərbaycanda və Özbəkistanda birgə layihələrin başlanmasını bildiren rəsmi bəyannamə imzadılar.